

KNZB JAARVERSLAG

Een terugblik op 2023

Inhoudsopgave

Voorwoord

3

Waarde in cijfers

4

Professionaliseren

5

Opleidingen & Pedagogisch Sportklimaat

6

Evenementen

7

Diversiteit, Inclusie & Gelijkheid

8

Prestaties Breedtesport

9

Zwemaanbod

12

Prestaties Topsport

14

Talentontwikkeling

16

Sport Support & Oranje toppers, bedankt!

18

Bureauorganisatie

19

Bestuur

20

Commissie & Adviesraden

21

Partners & Sponsors

23

Financiën

24

Voorwoord

“Blijde verenigingsleden is de beste reclame.” Dit motto staat centraal in ons streven naar een hechte en dynamische zwemgemeenschap, waarin we gezamenlijk streven naar het ondersteunen en bevorderen van de zwemsport op alle niveaus.

Dit afgelopen jaar hebben we ons gericht op het ondersteunen van verenigingen door directe hulp via Sportsupport en een bereikbaar verenigingsondersteuningsnetwerk. We hebben ook gewerkt aan het professionaliseren van clubs. Het binden van leden aan verenigingen en het bevorderen van technische en pedagogische kennis stond daarbij centraal.

Met onze werkorganisatie, bestaande uit circa 200 vrijwilligers en een bureauorganisatie faciliteren en ondersteunen we competities, passen we reglementen aan, leiden we arbiters op en ontwikkelen we formats voor lokale competities en evenementen. We hebben het afgelopen jaar ook toolkits ontwikkeld voor onze leden, die beschikbaar zijn via onze website en nieuwsbrieven.

In het afgelopen jaar hebben vrijwilligers en medewerkers van het bureau zich ingezet op het ontwikkelen van nieuwe producten en initiatieven. Zo zien we een groei in het aantal beachwaterpolotoernooien en zijn er speciale competities voor verschillende doelgroepen bij het zwemmen en waterpolo.

Naast technische aspecten richten we ons ook op het pedagogisch sportmodel en het stimuleren van sportief en veilig sporten. We moedigen verenigingsbesturen aan om actief te werken aan een veilig sportklimaat. We leggen hierbij de nadruk op het voeren van open gesprekken om te voorkomen dat de club in een ongewenste situatie terecht komt.

We streven naar een nauwere band tussen topsport en breedtesport. Topsport is van ons allemaal. We zoeken de grens op om maximaal te presteren maar we overschrijden deze niet. Topsporters worden ingezet om de zwemsport te promoten en toegankelijk te maken voor alle leden van onze gemeenschap.

Onze belangenbehartiging richt zich op het betaalbaar houden van de zwemsport en het stimuleren van leren zwemmen en blijven zwemmen.

Tot slot streven we ernaar activiteiten voor ongebonden sporters te stimuleren, met als doel mensen aan te moedigen vaker te zwemmen en hen kennis te laten maken met onze verenigingen.

Samen met onze toegewijde vrijwilligers en medewerkers zetten we ons in voor blijde verenigingen en leden. We werken samen aan een vitale zwemgemeenschap.

Aschwin Lankwarden
Directeur KNZB

Hayke Veldman
Voorzitter KNZB

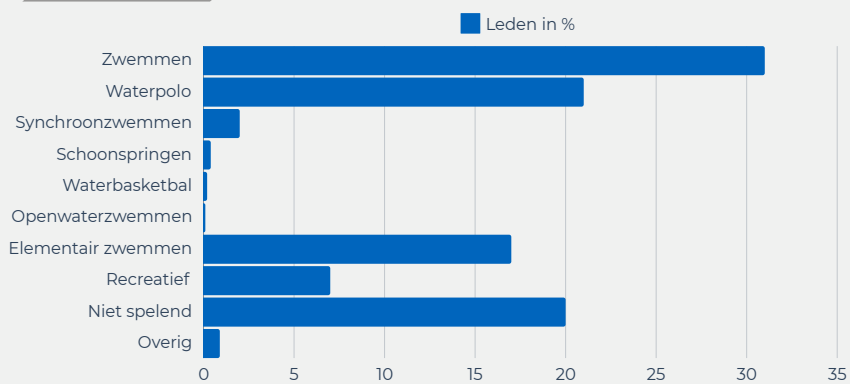

WAARDE IN CIJFERS

101930 LEDEN

Aantal leden

Accommodaties

620 Openbare zwembaden

6 nieuwe zwembaden zijn sporttechnisch getoetst

Betrokken bij 10 nieuw te bouwen zwembaden

Professionaliseren

19 Verenigingen hebben een verenigingsmanager

29 Verenigingen zijn in gesprek over het aanstellen van een verenigingsmanager

96 Verenigingen hebben een provinciale verenigingsondersteuner

Opleidingen

200 trainer-coaches zijn opgeleid op niveau 2 (via Sportakkoord)

Er waren 2257 cursisten basisscheidsrechter waterpolo

Contact en ondersteuning

Er is met 148 verenigingen persoonlijk contact geweest in 2023

Er zijn 5 KNZB-Café geweest in 2023 op de locaties: Amsterdam (2x), Deventer, Drachten en Eindhoven

In 2023 zijn er 10 toolkits verstuurd, deze zijn 1.924 keer gebruikt

Ruim 15000 wedstrijden georganiseerd

39 synchroon zwemwedstrijden

20 schoonspring wedstrijden

14.000 waterpolo wedstrijden

1.086 zwemwedstrijden

8 waterbasketbal wedstrijden

Activiteiten

Aantal Zwem4daagse: 214
Aantal deelnemers: 37500

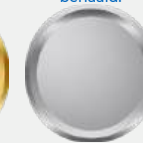
Aantal deelnemers borstcrawl cursus: 2901

Topsport

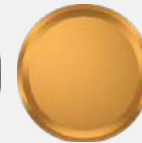
Tijdens de Europese (Jeugd) en Wereld (Jeugd) Kampioenschappen zijn er in totaal 40 medailles behaald.

8x goud

23x zilver

9x brons

Jeugdsport

Jeugdsportvisie is ontwikkeld

7 tools ontwikkeld voor versterken jeugdsportklimaat

Ouder

5 E-introducties gecreëerd
201 keer gevolgd

42 clubs hebben workshop Jeugdsport gevolgd

Professionaliseren

Clubkadercoaches, verenigingsmanagers, zwemsport ambassadeurs. Zomaar drie verschillende namen voor een professioneel aangesteld persoon die voor het bestuur en de vereniging verschillende taken coördineert om de zwemsport te versterken. Denk hierbij aan de doorstroom vanuit de zwemles richting de vereniging, het opleiden van kader en het ontwikkelen van nieuw sportaanbod. Met het gemeentelijk of lokaal Sportakkoord in de hand zijn er veel mogelijkheden om een betaalde kracht aan te stellen bij een zwemclub. Het is de taak van de projectleider KNZB om de vereniging hierbij te adviseren en ondersteunen.

In het verlengde hiervan komt er ook een stuk professionalisering kijken bij de inrichting van verenigingsondersteuning (VO). In Friesland en Zuid-Holland is in de provincie al één professional in dienst via een sportservice organisatie. Het streven is om in 2024 per provincie iemand aan te stellen waar verenigingen hun verzoeken kunnen indienen of vragen kunnen stellen. Deze (provinciale) beroepskracht gaat proactief richting de zwemverenigingen om te kijken wat er binnen de club speelt. Op gemeentelijk niveau geldt dat voor Amsterdam, Drachten, Doetinchem en Rotterdam. Daar werken ze als ZZP-er namens de vereniging of zijn bij het Sportbedrijf in dienst. Ze organiseren activiteiten op de clubs, ondersteunen het bestuur en zoeken de verbinding met andere partijen.

Accommodatiebeleid

Er komen regelmatig vragen vanuit verenigingen en gemeentes met betrekking tot de inrichting of renovatie van een zwembad. Daarom werken we aan een vernieuwing van het Accommodatiebeleid en het handboek wat we hiervoor ontwikkeld hebben. Vanuit de KNZB kunnen er verschillende sporttechnische toetsen gedaan worden om een zwembad zo te bouwen dat deze zo goed mogelijk past bij de lokale ambities. In de loop van 2024 moet het nieuwe handboek gereed komen. Zijn er vragen? Mailen kan naar accommodaties@knzb.nl.

Ledenwerving

Bij de KNZB kunnen verenigingen, naast de proactieve ondersteuning, ook altijd terecht voor deskundig advies rondom verschillende thema's. Met proactieve ondersteuning wil de KNZB haar verenigingen helpen leden te werven en te behouden. Daarvoor is inmiddels een algemene toolkit gelanceerd die alles bevat wat nodig is om nieuwe leden te interesseren om lid te worden. Denk daarbij aan een vergaarbak aan ideeën, een stappenplan of een poster.

Daarnaast wordt ingezet op het vergroten van de waarde van het KNZB-lidmaatschap. Er wordt onderzoek gedaan of een landelijke campagne mogelijk is om leden te werven voor een zwemclub in de buurt.

Één werkorganisatie, verenigingsondersteuning en Participatie

Om tot één werkorganisatie te komen is er, naast de sporttakken synchroonzwemmen, schoonspringen, waterpolo, waterbasketbal en wedstrijdzwemmen, een kolom ingericht voor sporttakoverstijgende onderwerpen. Dat is de VO-P-kolom: verenigingsondersteuning en participatie.

De kolommen zijn ingericht en bevatten per sporttak verschillende commissies, taak- en projectgroepen. Met elkaar wordt het beleid bedacht, doelen gesteld, acties uitgevoerd en de stip aan de horizon gezet. Medewerkers van het bondsbureau werken daarin nauw samen met veel vrijwilligers.

Een sporttakoverstijgend onderwerp waar de VO-P-kolom zich op dit moment mee bezighoudt is ledenwerving en -behoud. Daarnaast is er aandacht voor vrijwilligersbeleid en er wordt een vrijwilligershandboek gemaakt voor alle vrijwilligers van zwemverenigingen die samenwerken met het bondsbureau. De onderwerpen zijn niet in beton gegoten. Afhankelijk van de behoefte die leeft binnen verenigingen of een actueel onderwerp, bepaalt de VO-P-kolom met welke thema's ze aan de slag gaat.

Opleidingen

In samenwerking met KNZB-erkende ondernemers zijn vele instructeurs en trainers/coaches opgeleid. Met name de niveau 2-opleiding kende, met meer dan 250 deelnemers, veel cursisten. Het succes kwam mede door de regeling binnen het Nationale Sportakkoord. De opleiding werd daardoor voordeliger aangeboden.

Eind 2023 is gestart met het herijken van het KNZB-opleidingshuis wat in 2024 tot ontwikkeling zal komen. Op meerdere locaties is de pilot voor een generieke niveau 2-opleiding gestart, met input vanuit de KNZB-Jeugdsportvisie.

Waterpolo

In het najaar zijn de nieuwe spelregels binnen het waterpolo verwerkt in de official opleidingen tot basisscheidsrechter (BSR) en de vervolgcursus. Door middel van roadshows en een open online meeting zijn de nieuwe spelregels aan meer dan 1.000 scheidsrechters, coaches en andere belanghebbenden toegelicht.

Voor de aansluitende pilot mochten we maar liefst ruim 80 cursisten verwelkomen. Daarvan hebben meer dan 50 personen de cursus in de opvolgende periode succesvol afgesloten. Maandelijks worden bij vele verenigingen met hulp van een e-learning honderden waterpololiefhebbers opgeleid tot basisscheidsrechter.

Pedagogisch Sportklimaat

Met de KNZB Jeugdsportvisie in de hand evalueren we onze producten en diensten en werken we waar nodig aan vernieuwing. Zo werken we toe naar een pedagogische klimaat in de zwemsport. In 2023 zijn daartoe de eerste stappen gezet samen met betrokken taakgroepen en commissies uit de KNZB-werkorganisatie. Het proces is gestart om het wedstrijd aanbod voor de jongste jeugd te optimaliseren. Als basis is onderzoek gedaan naar de zwemsportbeleving van kinderen uit diverse sporttaken.

Wat vinden kinderen leuk en minder leuk aan hun sport. Deze waardevolle inzichten worden meegenomen om het aanbod beter te laten aansluiten bij de wensen en behoeften van de doelgroep. Daarnaast toetsen we ook de KNZB-opleidingen aan de jeugdsportvisie. Een eerste pilot is hiervoor gestart. Het gaat om een sportgenerieke niveau 2-opleiding, waarin veel aandacht is voor de pedagogische aspecten.

Zorgeloos Zwemplezier

In 2023 is de KNZB Jeugdsportvisie gelanceerd met de titel 'Zorgeloos Zwemplezier'. De KNZB vindt het belangrijk om met meer toewijding een gerichte aanpak op jeugdsport te ontwikkelen. Dat gebeurt vanuit de eigen motivatie en richt zich op plezier. Dit beschrijft een pedagogische perspectief op de ontwikkeling van kinderen in de zwemsport en is tot stand gekomen in samenwerking met verenigingen, jeugdtrainers, wetenschappers en andere betrokkenen bij de jeugdzwemsport. Er wordt uitgegaan van vier leidende principes: Kind centraal, Plezier voorop, Bewust en bekwame begeleiding en Een veilige basis.

Met het lanceren van de Jeugdsportvisie heeft de KNZB het afgelopen jaar ook een aantal tools ontwikkeld waaronder de E-introductie voor bestuurders, ouders, trainers, officials en sporters en de kindversie van de visie. Daarnaast is veel aandacht besteed aan het uitdragen van de visie met inzet van video- en sociale media campagnes, wekelijkse trainerstips en diverse bijeenkomsten en workshops verspreid door het land.

Evenementen

De vele Nederlandse (jeugd)kampioenschappen in de diverse sportdisciplines zijn georganiseerd in nauwe samenwerking met de lokale vereniging en het zwembad of sportbedrijf. De NK's vinden doorgaans meerdere jaren op eenzelfde locatie plaats om ervaring op te bouwen, daar is in 2023 van geprofiteerd.

De KNZB organiseerde wederom twee grotere internationale zwemtoernooien, de Eindhoven Qualification Meet en Rotterdam Qualification Meet. Bij deze events is een succesvolle start gemaakt met het houden van side events, waaronder de Business Swim, clinics voor Masters en een Kids Experience. Tevens is bij deze wedstrijden gestart met de pilot 'video refereeing', waarbij de scheidsrechters gebruik konden maken van camerabeelden voor besluitvorming. De pilot is mede mogelijk gemaakt door de inzet van vereniging ZV De Geul uit Papendrecht.

In juni heeft KNZB samen met ZPC AMERSFOORT de organisatie van het kwalificatietoernooi voor het Europees kampioenschap waterpolo opgepakt. De mannen speelden in de Amerena drie interlands die allen werden gewonnen.

Door de oorlogssituatie in Israël werd het Europees kampioenschap toegewezen aan Nederland (vrouwen) en Kroatië (mannen). Veel voorbereidend werk voor dat EK werd in de laatste maanden van 2023 gedaan om in januari in Eindhoven van start te kunnen gaan.

Dikke pluim

KNZB vrijwilligersprijs

Het bondsbestuur heeft Peter Veer, lid van Gay Swim Amsterdam, de KNZB vrijwilligersprijs 2023 toegekend. Hij is de initiatiefnemer van de Dag van Queer & Sports in debatcentrum Pakhuis de Zwijger.

KNZB prestatieprijs

Deze prijs is in 2023 toegekend aan Marrit Steenberg. Het is de waardering van de KNZB voor de meest aansprekende sportieve prestatie van het jaar door een sporter, team of trainer.

KNZB waarderingsprijs

Johan Aantjes kreeg de KNZB waarderingsprijs. Zijn waterpolopalmares begon in 1974. Toen speelde hij zijn eerste toernooi. Tien jaar later stopte hij als international na de Olympische Spelen in Los Angeles. Na zijn spelerscarrière trainde en coachte hij diverse clubs. Bij de KNZB stond Johan tussen 1999-2013 en 2020-2022 aan de badrand bij de diverse A- en jeugdselecties.

Vrijwilligers

Lid van verdienste

Vanwege zijn werk voor de Bondsraad is Piter Bakker door het bondsbestuur benoemd tot Lid van Verdienste. Piter werd in 2008 benoemd als lid en werd na een paar jaar voorzitter van het orgaan dat voorgesteld beleid bespreekt, toetst en daar gevraagd en ongevraagd advies over uitbrengt.

Bart Alkemade

Sinds 2013 was Bart Alkemade lid, en later voorzitter, van de Financiële Commissie. Bart was zeer betrokken. Hoewel hij eerder had willen stoppen, heeft hij zijn termijn verlengd totdat de taken van de FiCo overgingen naar de nieuw ingestelde Auditcommissie.

Bondsereteken

Jan van den Brink en John Peek kregen het bondsereteken toegekend omdat beiden sinds 2015 en 2016 in de Financiële Commissie zitting hadden.

Diversiteit, Inclusie & Gelijkheid

Het afgelopen jaar is de KNZB betrokken geweest bij de Taakgroep DIG van het NOC*NSF. Het doel is om ervaringen uit te wisselen en elkaar te inspireren.

In maart was de KNZB aanwezig op een internationale conferentie over LGBTIQ+ in het Olympisch Stadion. Hier is een presentatie gehouden over het beleid en de aanpak van de KNZB. In augustus organiseerde de KNZB eenzelfde presentatie voorafgaand aan de Pride Amsterdam.

Tijdens de Pride week deed de KNZB mee met de Sportbondenboot met het thema 'Ik sport. Sport je mee?'. Voorafgaand aan de Canal Parade zijn zes portretten van sporters gemaakt, waaronder van Laura Aarts en Debby Beek. Zij hebben hun persoonlijke verhaal gedeeld.

Bekijk via de QR-code de aftermovie van de Canal Parade in Amsterdam

Integriteit

De KNZB heeft sinds 2023 een integriteitsmanager. Deze heeft een integriteitsplan en een uitvoeringsplan integriteit opgesteld. De integriteitsmanager en projectleider Code Blauw zijn verantwoordelijk voor het realiseren van een stimulerend sportklimaat. Dat is een 100% eerlijke, gezonde, inclusieve, open, plezierige en veilige sportomgeving. Daarnaast coördineren zij de opvolging van meldingen over grensoverschrijdend gedrag, doping en matchfixing.

Toolkits 2023

In 2023 is de KNZB begonnen met het maken van toolkits. Deze toolkits bieden verenigingen handvatten rondom diverse onderwerpen. In totaal zijn er 10 toolkits verstuurd. Voorbeelden van thema's die aan bod zijn gekomen zijn: veilig zwemklimaat, sportakkoord 2.0 en verenigingsondersteuning.

Deze toolkits werden verstuurd naar de zwembond mailadressen en zijn zo bij alle verenigingen binnengekomen. Heb jij de toolkits gemist? Download deze meteen via de QR-code hieronder. Voor 2024 zijn er 12 nieuwe onderwerpen (geïnspireerd op input van verenigingen) waar aandacht aan geschonken gaat worden. Deze zijn op dezelfde pagina te downloaden.

KNZB Café

In Deventer, Amsterdam, Drachten en Eindhoven zijn KNZB Cafés georganiseerd. Daar werden leden, bestuurders en vrijwilligers welkom geheten. Projectleiders en KNZB-bestuurders gingen in gesprek over meerdere onderwerpen die spelen bij de clubs. 'Hoe kun je jouw vereniging professionaliseren?', 'Hoe bereik en behoud je de jeugd?' en 'Hoe werk je aan een veiliger sportklimaat?'.

Bij de KNZB Cafés is veel bruikbare informatie met elkaar uitgewisseld. Er is een beter inzicht verkregen om de leden beter van dienst te kunnen zijn.

Synchroonzwemmen

Internationaal werd een nieuwe wijze van jureren geïntroduceerd. Dat was voor de synchroonzwemsters 'even wennen' en afwachten hoe de jury zou reageren op de uitvoeringen.

In totaal zijn er 39 wedstrijden in Nederland geweest, hier zwommen 1.800 leden van 49 verenigingen:

- 7 wedstrijden Interregio techniek: AGE I, AGE II, Junioren, Senioren, Vrije Combinatie, Vrije Combinatie AGE I en Vrije Combinatie AGE II
- 7 wedstrijden Interregionale uitvoeringen
- 19 wedstrijden regionale techniek
- 6 interregionale uitvoeringen
- 4 Nederlandse kampioenschappen met 7 disciplines
- 4 regionale uitvoeringen

Masters

Het jaar 2023 begon voor de synchro masters met het Nederlands Kampioenschap dat plaatsvond in Zwolle. Slechts een maandje later was het tijd voor het WK voor masters in Japan. Het was helaas voor veel masters financieel niet haalbaar om hieraan mee te doen. Ontzettend mooi dat Nederland toch vertegenwoordigd werd door het 50+ duet van ZV Westland. Zij behaalden een mooie vierde plaats.

Tijdens een internationale wedstrijd in Brussel werden flink wat medailles behaald. Het seizoen werd afgesloten met de Fryslân Open. Met een record aantal van 19 verenigingen uit Nederland en 9 verenigingen uit het buitenland. Inmiddels is er ook voor de synchro masters een nieuw reglement. Er wordt druk gewerkt aan nieuwe routines.

Schoonspringen

In totaal zijn 13 wedstrijden georganiseerd voor 450 leden die bij 7 verenigingen actief zijn.

- 1 Nederlands (Jeugd) Kampioenschap
- 1 Open Nederlands Masters Kampioenschap
- 3 Landelijke Wedstrijd Circuit
- 5 5-Kamps
- 2 Clubkampioenschappen
- 1 Breedtesportkampioenschap

We zijn trots op de 60 officials die hier actief zijn.

Schoonspringen jeugd

Aan het Europees Jeugd Kampioenschap in het Kroatische Rijeka deden Maud van Kempen en Matthew Hibbert mee namens Nederland.

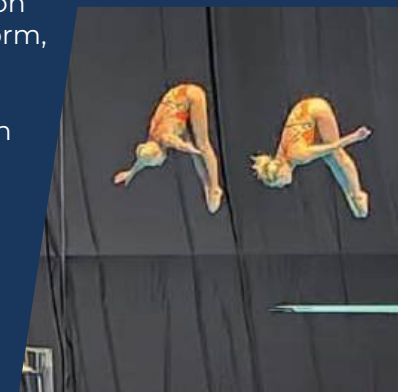
In Bergen (N) en Dresden (D) werd met een ploeg meegedaan aan een sterk bezet toernooi.

Masters

Op het wereldkampioenschap voor masters in Fukuoka werd de Nederlandse afvaardiging vijfde – van de 21 deelnemende landen – in het medailleklassement. In diverse leeftijdscategorieën werden vijf gouden, een zilveren en vier bronzen medailles behaald.

Luca Polizzi was het meest succesvol. Individueel won de schoonspringer van De Dolfijn goud op het platform, 1- en 3-meterplank. Met Anke Muijzers (Indoor Cliff Diving) werd Luca eerste op de synchroononderdelen op de 3-meter en het platform. Anouk van der Wijck en Yvonne van der Meer beiden (JSDSZ) wonnen goud als synchroonspringers van het platform.

In maart was in het Pieter van den Hoogenband Zwemstadion de PSV Master Diving Cup waar veel deelnemers aanwezig waren. Het toernooi is tevens het Nederlands Kampioenschap voor masters.

Waterbasketbal

Na vier jaar was er weer een competitie waterbasketbal. De sport heeft door corona lange tijd stil gelegen. Mede omdat deze sport voornamelijk wordt gespeeld door kwetsbare sporters. De wedstrijden zijn daarom in de zomer gespeeld omdat er in die periode minder kans op besmetting was. Het mooiste resultaat hiervan is dat er ook weer een Nederlands kampioenschap waterbasketbal gespeeld kon worden op 7 oktober 2023. De finale werd in Meppel gespeeld. Hierin wist Gespos De Tubanten uit Enschede met 5-4 te verslaan. De negenvoudig landskampioen (Gespos) prolongeerde daarmee hun landstitel.

Voor clubvoorzitter Martijn Schuring van MZPC De Reest was het een grote eer het toernooi te mogen organiseren. „Het past bij de ambities die we als vereniging hebben om de zwemsport voor iedereen toegankelijk te maken. Daarnaast willen we iedereen de mogelijkheid bieden om op zijn of haar niveau te sporten.”

Namens de KNZB is Irma Duim projectleider van de sportdiscipline binnen de KNZB. „Het mooiste van waterbasketbal vind ik dat jonge mensen, mannen en vrouwen, samen spelen met ouderen. Dat kan met en zonder beperking. Het is een zeer gemêleerd gezelschap.”

Beachwaterpolo

Dat beachwaterpolo in 2023 weer aan populariteit wist te winnen, bleek uit de toename van het aantal toernooien. Iedere week lagen ergens in Nederland of België de opblaasbare speelvelden in een recreatieplas, rivier, kanaal of buitenzwembad. Coördinatie vond veelal plaats vanuit zwemvereniging De Albatros uit Vianen.

Binnen de KNZB zijn beachwaterpolovelden aangeschaft uit gelden die vrij kwamen na het opheffen van de regio's. De beachwaterpolovelden zijn tegen kostprijs te huur om verenigingen te ondersteunen. De toolkit beachwaterpolo kan hier eveneens behulpzaam bij zijn. Beachwaterpolo presenteerde zich bij grote publieksevenementen als Sail Den Helder en de Havendagen in Zierikzee waar vele duizenden bezoekers onze sport in volle glorie konden aanschouwen.

Mail naar beachwaterpolo@knzb.nl om een beachwaterpoloveld te huren.

Waterpolo breedtesport

13.132 competitiewedstrijden per jaar, ongeveer 600 per week, door 226 verenigingen. 1.500 teams waren ingeschreven. Het was weer voor het eerst, na de coronapandemie, dat de competitie helemaal kon worden uitgespeeld en dat een nieuwe start werd gemaakt voor het seizoen 2023-2024.

Binnen het waterpolo zijn de volgende wedstrijden en competities gespeeld:

- Landskampioenen
- Regiocompetitie
- Regiobekers
- Bondscompetitie
- KNZB Beker (eredivisie) - ZV de Zaan met beide ploegen winnaar
- ManMeer!-Cup - SVH (m), BZC Brandenburg (v), Polar Bears (m)
- Play-off (eredivisie) - GZC Donk (m) en ZV de Zaan (v)
- Final4 (eredivisie jeugd) - GZC Donk (jongens) en Het Ravijn (meisjes)

De inzet van vrijwilligers is enorm. Er worden 950 officials gemiddeld per week ingedeeld in de regio- en bondscompetitie. 15.000 vrijwilligers vervullen taken achter de jurytafel of fungeren als verenigingsscheidsrechter. De Nederlandse waterpolocompetitie behoort nog steeds tot een van de grootste ter wereld.

Wedstrijdzwemmen

In 2023 zijn er 1.087 zwemwedstrijden gezwommen, waarvan 9 NK's 29 Provinciale Kampioenschappen, 231 competitiewedstrijden, 93 miniorencircuits, 54 minioren clubmeets en 15 openwaterwedstrijden. Naast de 1.087 bovengenoemde wedstrijden zijn er ook 410 wedstrijden in het buitenland geweest.

In de KNZB verenigingszwemcompetitie werd Blue Marlins kampioen. Naar aanleiding van evaluaties zijn er belangrijke inzichten opgedaan door de taakgroep Competities & Wedstrijden. Deze inzichten lagen ten grondslag aan de doorgevoerde wijzigingen in het programma van het seizoen 2023-2024.

Het Minioren Circuit is dit seizoen, op ingeving van de Taakgroep Minioren uitgebreid naar 6 rondes met ook hier aanpassingen in het programma. Dit zorgde ervoor dat het programma beter aansluit bij de vaardigheden van onze jonge zwemmers. Bij de NJK was het in december PSV die de Titus Mennenbokaal mee naar huis mocht nemen.

Bij de Nederlandse kampioenschappen op de langebaan waren in juni landelijke toppers aanwezig. Tes Schouten zwom in Amersfoort zelfs een Nederlands record. Het NK kortebaan was in het Hofbad in Den Haag.

Compete

Steeds meer wordt de app/applicatie Compete gebruikt bij zwemwedstrijden. Het bewijst zich steeds meer als een succesvol systeem als alternatief voor de stopwatch. Het is eerlijker, het voorkomt verspilling van papier en zorgt voor een betere verwerking van de resultaten.

Masterzwemmen

Het ONMK op de kortebaan vond plaats in Sportstad Heerenveen en werd georganiseerd door HZ&PC Heerenveen. Op de langebaan was ZPC AMERSFOORT de gastheer in Amerena. Hier werden veel Nederlandse-, Europese- en een flink aantal wereldrecords scherper gesteld. Zowel individueel als bij de estafettes.

Voor het WK voor masters reisden 29 masters in augustus af naar Fukuoka in Japan. In totaal werden tien medailles behaald (vier goud, twee zilver en vier brons). Bij het openwaterzwemmen was er zilver.

In november werd voor de eerste keer de Europese Masters Kampioenschappen kortebaan georganiseerd in Funchal, Portugal. Vanuit Nederland namen 39 masters deel. In het zwembad werden 76 medailles behaald (30 goud, 25 zilver en 21 brons). In het openwater waren dat er tien (twee goud, vier zilver en vier brons).

Bij de Nederlandse Masters Club Meet (NMCM) in september georganiseerd door ZVL-1886 masters in het Combibad de Vliet Leiden ging WVZ er met de titel 'beste masters vereniging' vandoor.

In heel 2023 werden door Nederlandse Masters 12 WMR's, 27 EMR's en 257 NMR's gezwommen.

Openwaterzwemmen

Bij het openwaterzwemmen is het dit jaar mogelijk gemaakt om ook wedstrijden in België mee te laten tellen voor het klassement. Verder is er met vijf organisaties een succesvolle pilot gedraaid in het gebruik van openwaterzwemmen.nl. Via de websites worden Open Water Swimchallenges gepromoot voor sportievelingen zonder startvergunning. Het Biesbosch MuseumEiland was dit jaar de perfecte uitvalsbasis voor het Nederlands Kampioenschap.

MIJNZWEMCOACH

Een initiatief van de knzb

Op 1 december kwam de zwemwereld samen tijdens de Rotterdam Qualification Meet (RQM), georganiseerd door de Koninklijke Nederlandse Zwembond (KNZB) en het Sportbedrijf Rotterdam. Het evenement, dat jaarlijks plaatsvindt, bood een podium voor zowel nationale als internationale zwemtalenten om zich te meten en zich te kwalificeren voor de Olympische en Paralympische Spelen in Parijs.

Een bijzonder hoogtepunt van de RQM was de Mijnzwemcoach Experience, een unieke gelegenheid waar zwemmers van diverse niveaus de kans kregen om onder begeleiding van ervaren Mijnzwemcoach trainers te trainen. De focus lag niet alleen op prestatie, maar ook op plezier en ontwikkeling.

Tijdens de clinic werden zwemmers ondergedompeld in een leerzame omgeving waar ze kennismaakten met verschillende technieken en hulpmiddelen om hun slagen te verbeteren. Van beginners tot gevorderden, iedereen vond zijn plaats in deze inspirerende sessies. Maar bovenal stond de Mijnzwemcoach Experience garant voor plezier.

De energieke sfeer en de gemeenschappelijke passie voor zwemmen brachten deelnemers samen en zorgden voor onvergetelijke momenten. Het was niet alleen een kans om te leren en te groeien, maar ook om nieuwe vriendschappen te sluiten en te genieten van de liefde voor de sport.

Cursussen

Met Mijnzwemcoach worden beginnende en gevorderde zwemmers op een professionele manier begeleid. In 2023 hebben 3.250 deelnemers zich opgegeven voor één van de 374 cursussen die zijn georganiseerd. Op drie niveaus wordt les gegeven, om zo veel mogelijk cursisten de kans te geven hun borstcrawltechniek te verbeteren.

Het succes van Mijnzwemcoach blijkt vooral door het enthousiasme van de cursisten die na het volgen van een cursus graag met elkaar door bleven zwemmen. Zo ontstonden er verschillende vriendengroepjes, die zich samen inschrijven voor een vervolgcursus. Zij genieten zo niet enkel van technische cursussen maar ook van plezier buiten het water.

Zwem4daagse

In totaal deden in 2023 maar liefst 37.500 deelnemers mee aan de Zwem4daagse die op 214 locaties werd georganiseerd. Eén daarvan was op Bonaire. De Zwem4daagse is daarmee een populair evenement dat jaarlijks, op meestal vaste tijdstippen, terugkeert. Vier dagen lang zwemmen de deelnemers, jong en oud, een afstand die varieert van 250 meter tot een kilometer. 190 van onze verenigingen hebben actief gebruik gemaakt van de Zwem4daagse.

De Zwem4daagse staat bekend om het gezinsvriendelijke karakter. Het moedigt families aan om samen deel te nemen. Voor deelnemers is het behalen van de afstand een persoonlijke (zwem) prestatie met als beloning die speciale medaille. Naast het sportieve aspect blijkt dat het ook een sociale gelegenheid is.

De Zwem4daagse bewijst iedere keer weer dat het een sterke traditie is die in Nederlandse samenleving is geworteld. Het evenement heeft een trouwe schare deelnemers die jaar na jaar terugkomen om deel te nemen.

initiatief van de knzb

Dag van de Zwemsport

Het was rennen, springen, vliegen, duiken, vallen, opstaan en weer doorgaan op de eerste 'Dag van de Zwemsport'.

Meer dan 1.000 kinderen en hun ouders beleefden een spetterende middag in één van de 15 zwembaden van Optisport. Exploitanten, verenigingen en andere sportaanbieders konden zich profileren om de belangstellenden kennis te laten maken met de activiteiten die werden georganiseerd.

„Dit was een pilot om het zwemmen in de breedste zin te promoten. Dat is in mijn ogen heel goed gelukt. Dat zwemmen bij uitstek een leuke activiteit is voor jong en oud bleek wel. Ik heb alleen maar lachende gezichten gezien”, vertelde Kevin de Haan, initiatiefnemer vanuit de zwembond KNZB van de 'Dag van de Zwemsport'.

„Na het succes van 2023 hopen we in 2024 meer zwembadexploitanten aan te laten sluiten bij dit landelijke initiatief. Het doel is om minimaal vijftig locaties bereid te vinden het badwater gratis beschikbaar te stellen gedurende twee à drie uur in de herfstvakantie.”

Topsport in 2023

Openwaterzwemmen

Bij het openwaterzwemmen was er zilver voor Sharon van Rouwendaal op de niet olympische afstand van 5 kilometer. In het Worldcup circuit greep Van Rouwendaal net naast de eerste plaats. In Funchal bleef haar concurrente Leonie Beck haar nipt voor zodat de Duitse er met de hoofdprijs vandoor ging.

Wedstrijdzwemmen

Op het WK in Fukuoka zijn door de zwemploeg op de langebaan drie medailles behaald. Arno Kamminga werd – met nog twee andere zwemmers – tweede op de 100 schoolslag. Marrit Steenbergen (100 vrije slag) en Tes Schouten (100 schoolslag) werden derde. De ploeg bestond uit elf vrouwen en zes mannen. Elf keer kwam een zwemmer van TeamNL uit in de finale.

Het EK kortebaan was voor Nederland zeer succesvol. De ploeg werd in het Roemeense Otopendi vierde in het medailleklassement. De grootste verrassing was de (gedeelde) winst van Tessa Giele. Vanuit baan 8 snelde ze naar goud op de 50 vlinderslag. Kira Tous-saint won goud op de 100 en 200 rugslag. Tes Schouten zwom naar goud op de 200 schoolslag en pakte brons op de 100 meter. Hetzelfde deed Caspar Corbeau terwijl Arno Kamminga eerste werd op de 100 en derde op de 200 schoolslag. De estafetteteams op 4x50 wisselslag mannen en 4x50 wisselslag gemengd werden derde.

Waterpolo

De wereldtitel van de waterpolovrouwen in juli is de meest in het oog springende topprestatie van 2023. Na 32 jaar wist Nederland in het Japanse Fukuoka na de reeks strafworpen van Spanje te winnen. Bovendien werd ook kwalificatie voor de Olympische Spelen in Parijs afgedwongen.

Rotterdam was in april gastheer van twee poules in de voorronde van World Cup waterpolovrouwen. Nederland behaalde de WC Finals en werd eind juni in Long Beach California tweede achter USA.

Voor de mannen organiseerde de KNZB in Amersfoort het Europees Kwalificatietoernooi. De mannen wonnen hun drie wedstrijden overtuigend en kwalificeerden zich voor de EK, dat na het terugtrekken van Israël in januari 2024 in Kroatië werd georganiseerd. Het team speelde in 2023 geen titeltoernooi. Wel waren er meerdere stages met onder andere China en Montenegro als gasten.

Topsport in 2023

Para-zwemmen

Van het wereldkampioenschap voor Para-zwemmen keerde TeamNL uit het Engelse Manchester terug met maar liefst 19 medailles. Zes keer was dat goud, tien keer zilver en drie keer brons. Bondscoach Bram Dekker was met recht trots op het team van sporters en de staf: „We hebben er samen voor gezorgd dat dit een ontzettend succesvol toernooi is geworden. Er zijn vier wereldkampioenen afgeleverd. Vorig jaar waren dat er nog twee.”

Na de Rotterdam Qualification Meet, begin december, hadden al acht parazwemmers de limiet gezwommen voor Parijs. De vorm van het RQM werd meegenomen naar het Nederlands kampioenschap op de kortebaan. In Den Haag werden in december maar liefst 22 wereldrecords geklokt.

Schoonspringen

Op het wereldkampioenschap in het Japanse Fukuoka werden drie springers afgevaardigd. Het synchroonduo Inge Jansen en Celine van Duijn werd tiende op de 3-meter. Else Praasteriink eindigde als 19e op het onderdeel toren. Highdiver Ginni van Katwijk debuteerde op het mondiale titeltoernooi en werd elfde.

Internationaal werd meegedaan aan de German International Diving Championship in Berlijn. Daar was brons voor Jansen en Van Duijn.

European Games in Rzeszow Polen misten Jansen en Van Duijn op 1,5 punt het brons. Praasteriink werd zevende op de 10-meter toren.

Synchroonzwemmen

Noortje de Brouwer was een deel van 2023 geblesseerd. Daarom zwom Bregje de Brouwer op de meeste toernooien met Marloes Steenbeek. Op het WK in Fukuoka kwamen Bregje en Noortje de Brouwer in juli op de technische kür als duet uit op een zevende plaats. Bregje zwom met Marloes Steenbeek op de vrije oefening naar een achtste plaats in de finale.

Marloes Steenbeek en Bregje de Brouwer gingen eind juni na de European Games in het Poolse Krakau naar huis met zilver op de technische kür en werden vijfde op de vrije oefening. Het tweetal was eerder die maand succesvol met brons op de vrije technische kür en vierde op de vrije kür tijdens de World Aquatics World Cup in Oviedo (Spanje).

Bij de World Cup in het Egyptische Soma was er voor Bregje de Brouwer en Steenbeek een derde plaats bij de technische uitvoering en een dag later zilver bij de vrije uitvoering.

Talentontwikkeling

Synchroonzwemmen

Bij het OC zijn twee talentgroepen van ongeveer 12 leden. De groep onder 15 jaar staat onder leiding van Rynske Keur en deed in december in Praag mee aan een internationaal toernooi. Het mixed duet Noah van Beest-Lauren van den Broek wonnen daar zilver.

Bij de groep onder 13 jaar staat Kim Deiman aan de kant als trainster. Dit team van talenten zwom op toernooien in Nederland om ervaring op te doen. Na de coronapandemie is hard gewerkt deze leeftijdscategorie weer op te bouwen.

Waterpolo

Er zijn negen regionale trainingscentra waterpolo door heel Nederland. RTC Ede ging in seizoen 2022-2023 van start. In samenwerking met de RTC's werd eind juni het eerste KNZB Regio+ toernooi in Zwolle georganiseerd. Binnen het KNZB+ programma namen in het najaar ruim 250 sporters deel.

De coaches Iefke van Belkum, Zeno Reuten, Branko Mitrovic, Bas de Jong en Eszter Gyori en Eric Brugué waren met hun team op diverse eindtoernooien aanwezig. Op het wereldkampioenschap voor speelsters tot 20 jaar in het Portugese Coimbre werd Nederland derde. De mannelijke leeftijdsgenoten kwamen in het Roemeense Otopeni op het WJK tot een tiende plaats.

Het Europees Jeugdkampioenschap tot 17 jaar in het Turkse Manisa werden de meisjes vijfde en jongens achtste.

Het EJK onder 15 jaar leverde voor de meisjes in het Kroatische Zagreb een vijfde plaats op. De even oude jongens werden in Podgorica (Montenegro) twaalfde op het Europese Jeugdkampioenschap.

De Waterpolo Academie in Eindhoven huisvestte ruim dertig talenten (jongens en meisjes). De meisjes deden mee aan het 'Next Generation Tournament' in het Spaanse Sabadell en werden daar eerste.

Om deelname aan stages en toernooien mogelijk te maken werd geld ingezameld door middel van crowdfunding.

Wedstrijdzwemmen

Het KNZB+ programma is de eerste stap in het herkennen van talentvolle sporters. Binnen alle disciplines van de zwemsport is dit programma beschikbaar. Sporters worden vanuit de vereniging voorgesteld en de bondscoaches maken uiteindelijk een keuze wie voor het programma en eindtoernooi in aanmerking komt.

Er waren in 2023 voor zwemmen zes regionale opleidingscentra waar 109 sporters trainen en waar ruim 150 sporters deelnamen aan het KNZB+ programma Zwemmen. In Hengelo werd in juli 2023 afscheid genomen van het opleidingscentrum. Het KNZB+ programma draait daar wel. In Amsterdam en Eindhoven zijn de ZwemAcademies gevestigd waar in totaal 19 zwemmers in het water liggen.

Naar het European Youth Olympic Festival in Maribor werd een achtkoppige ploeg afgevaardigd onder leiding van Job van Duijnhoven. De vier jongens en vijf meisjes keerden vanuit Slovenië huiswaarts met twee bronzen medailles. Beide medailles werden gewonnen door Rosalie Reef.

Naar het Europees Jeugdkampioenschap in Belgrado werden 16 deelnemers afgevaardigd. De grootste delegatie sinds jaren. Geert Jansen had in de Servische hoofdstad de leiding over het team. Steijn Louter won goud op de 200 schoolslag voor Collin van der Hoff. Op de 100 schoolslag was er zilver voor Louter. In totaal werd acht keer aan een finale meegedaan. Bij het toernooi debuteerden tien zwemmers.

Op het Europees kampioenschap < 23 jaar werd door de Nederlandse afvaardiging twee keer goud, zes keer zilver en twee keer brons gewonnen in Dublin. Tessa Giele (50 rugslag) en Kai van Westering (200 rugslag) stonden in de Ierse hoofdstad op de hoogste trede van het erepodium. De bedoeling van dit eerste EK onder 23 jaar is om het gat naar de top te dichten voor de deelnemers. De leiding was in handen van Kees Robbertsen.

Schoonspringen

De Academie is in september KNZB+ geworden. Hierin is voorlopig even besloten om geen specifieke namen toe te kennen. Bondscoach Ramon de Meijer gaat clubs bezoeken hiervoor, maar dat is nog in ontwikkeling.

De instroom bestaat uit schoonspringtalenten tussen 10 en 18 jaar. Daarbij is de clubtrainer intensief betrokken bij de opleiding. Per individu wordt gekeken welk programma het beste past. Hierbij kan gedacht worden aan extra trainingsmogelijkheden in Eindhoven, trainingstages of een bezoek van de bondscoach bij de club.

OC

Aan het Europees Jeugd Kampioenschap in het Kroatische Rijeka deden Maud van Kempen en Matthew Hibbert mee namens Nederland. Bij de Eindhoven Diving Cup werden door de leden in het team meerdere finaleplekken behaald. De Gamma Cup in het Zweedse Stockholm leverde twee keer zilver (Matthew 3-meter en Maud 1-meter) en twee keer brons op (Manou Meulebeek 1-meter en Maud platform). Bij de Bergen Open in Noorwegen was er een keer een derde plaats (Matthew A-jongens 1 meter). Daarnaast ging Ismay naar Dresden in Duitsland waar geen podium werd behaald.

Oranje toppers, bedankt!

Het jaar 2023 markeerde een bijzondere periode voor het Nederlandse waterpolo, waarin we met trots afscheid namen van enkele van onze spelers.

Tijdens het Europees kwalificatietoernooi in Amersfoort in juni, werd er afscheid genomen van Thomas Lucas, Milan de Koff, Eelco Wagenaar en Lars Gottemaker. Ook namen wij afscheid van Kjeld Veenhuis, Luuk Gielen en Robin Lindhout. Echter konden zij niet in Amersfoort aanwezig zijn.

Eind december, tijdens het oefeninterland van Oranje tegen Montenegro in Utrecht, volgden we het afscheid van Pascal Jansen en Jorn Winkelhorst.

Het siert deze mannen dat zij stuk voor stuk het topsportprogramma deels zelf hebben gefinancierd. We zijn alle mannen dankbaar voor hun toewijding en prestaties gedurende hun carrières.

Maar niet alleen de spelers namen afscheid. Tijdens het EKT werd ook afscheid genomen van Ed van Es, een teammanager wiens inzet en toewijding essentieel was voor het succes van het programma voor de mannen. Zijn bijdrage aan het Nederlandse waterpolo zal altijd worden gewaardeerd.

Sport Support

Als sportbond krijg je de meest uiteenlopende vragen van sporters, trainers en verenigingen. We hebben onze FAQ's in 2023 onder handen genomen en zien dat het aantal meldingen ten opzichte van 2022 met bijna 14% is gedaald.

Een groot deel van 2023 is het niet mogelijk geweest om een beoordeling door te geven. Dit verklaart het lage aantal beoordelingen.

Totaal aantal meldingen
20.792

Gemiddelde reactietijd
8,6 uur

Aantal unieke klanten
5.096

Aantal terugkerende klanten
1.454

Aantal beoordelingen
42**

Gemiddelde tevredenheidsscor
6,5

Top 3 1 Mail **17.970**

2 Chat **1.744**

3 WhatsApp **778***

Top 3

Afdelingen:

- 1 Mijn Zwemcoach 5.571
- 2 Communicatie 5.293
- 3 Opleidingen 4.069

Doelgroepen:

- 1 Sportclub 1.625
- 2 Sporter 1.342
- 3 Cursist 1.200

Onderwerpen:

- 1 Mijn Zwemcoach 2.505
- 2 Borstcrawlcurcus 2.266
- 3 Flowsparks 2.052

Bureauorganisatie

In 2023 heeft de bureauorganisatie wederom een dynamisch jaar doorgemaakt. Met een toegewijd team van 65 bureau- en badrandmedewerkers, bestaande uit 59 fte, 40 mannen en 25 vrouwen, hebben we onze missie voortgezet om de zwemsport in Nederland te bevorderen en onze verenigingen te faciliteren.

Het jaar kenmerkte zich door verandering, waarbij 13 medewerkers onze organisatie verlieten en wij 14 nieuwe medewerkers verwelkomden, inclusief stagiaires. Deze frisse krachten brachten nieuwe perspectieven en energie, wat essentieel is voor de voortdurende groei en ontwikkeling van onze organisatie.

De kracht van onze bureauorganisatie ligt in de synergie tussen onze medewerkers en de vele vrijwilligers die zich onvermoeibaar inzetten. De afdelingen Directie, Bedrijfsvoering, (Top)Sport, en Marketing, Communicatie en Partnerships zijn niet alleen de pilaren van onze organisatie, maar ook het bewijs van wat we kunnen bereiken door samen te werken.

In 2023 hebben we ook de eerste stappen gezet naar de vorming van één werkorganisatie, waarbij het bondsbureau en onze vrijwilligers samenwerken als één team. De samenwerking met vrijwilligers is essentieel voor de KNZB; zonder hun toewijding en passie zou het bondsbureau niet kunnen functioneren. Hun unieke bijdragen verrijken onze evenementen en programma's, en versterken onze band met de zwemcommunity.

Een opmerkelijk positief punt is de afname van het ziekteverzuim naar 3,3%, een significante daling ten opzichte van de afgelopen drie jaar (2020: 6%, 2021: 5,5% en 2022: 4,1%). Dit weerspiegelt onze inzet voor een gezonde werkomgeving en het welzijn van onze medewerkers.

We kijken uit naar de uitdagingen en kansen die 2024 zal brengen en zijn vastberaden om onze community en de zwemsport als geheel te blijven dienen.

Vertrouwenscontactpersoon

Binnen de KNZB waren drie onafhankelijke vertrouwenscontactpersonen (VCP's). In 2023 waren dat Imke van den Bos, Minke de Gier en Marjolein de Gelder. Hun focus richt zich op alles wat te maken heeft met een veilige sportomgeving. Zij zijn het eerste aanspreekpunt als er vragen zijn over bijvoorbeeld grensoverschrijdend gedrag.

De VCP's helpen de persoon die contact zoekt verder op weg. Ze bieden geen oplossing maar verwijzen – na een gesprek – door naar de juiste instanties voor hulp. Er is wel een adviserende en stimulerende (proactieve) rol naar leden en verenigingen toe als het gaat om het initiëren van preventieve maatregelen.

Om verenigingen op weg te helpen richting een veilige sportomgeving is vanuit de KNZB een zogenaamde Toolkit gemaakt. Daarin staat een stappenplan beschreven om dit op een logische manier vorm te geven. De VCP's vertellen graag over de andere mogelijkheden, zoals gratis online trainingen, workshops en congressen.

Scan de QR-code om de toolkit 'Samen naar een Veilig Zwemklimaat' te downloaden.

Ondernemingsraad

De OR heeft ook in 2023 regulier overleg gehad met directie. Veelbesproken thema's waren: HR, organisatiestructuur bondsbureau, CAO Sport en wettelijke aangelegenheden zoals het voldoen aan het actueel hebben van een Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E).

Er is invulling gegeven aan het jaarlijks overleg tussen OR en een afvaardiging van het bestuur. Daarin zijn de zaken op constructieve wijze besproken. Vanuit directie en HR, met ondersteuning van OR, is het medewerkers tevredenheidsonderzoek uitgezet wat geresulteerd heeft in een hoge respons.

De OR kent een goede bezetting met vier personeelsleden, te weten: Marcel Tabbers, Irma Duim, Kevin de Haan en Wouter Koeman.

Bestuur

De samenstelling van het bestuur bleef in 2023 ongewijzigd. Penningmeester Jeroen de Leeuw en bestuursleden Mathilde Vink en Ronald van Ombergen werden herkozen voor een nieuwe termijn van drie jaar. Om nog beter in contact te komen met de leden is een viertal KNZB Cafés georganiseerd, waarin het gesprek is gevoerd met de vertegenwoordigers van de verenigingen.

Met het vaststellen van de KNZB Jeugdsportvisie werd een stap gezet om het aanbod voor de jongste doelgroep te optimaliseren. Inzet op ledenwerving- en behoud bleef een punt van aandacht. Een nieuwe activiteit die daarbij een bijdrage leverde was de Dag van de Zwemsport, een spetterende dag voor jong en oud.

De KNZB blijft alert op de betaalbaarheid van de zwemsport en voert daarom een 'ongoing lobby' bij NOC*NSF, gemeenten en Rijksoverheid.

Tot slot zijn we trots op de vernieuwde communicatievormen, waaronder de KNZB-website die in 2023 is vernieuwd. Het is een belangrijk communicatiemiddel dat veel wordt geraadpleegd. Naast de nieuwsbrieven en toolkits die maandelijks uitgestuurd worden, zijn social media, als Facebook, X (voorheen Twitter) en Instagram, belangrijke kanalen om in contact te blijven met de leden.

Actiepunten

De volgende actiepunten worden aan de lopende agenda van het bestuur toegevoegd:

- **Rolopvatting en -invulling:**
Het bestuur plant een aparte sessie over de wens naar meer besturen op afstand. Deels zal dat gaan over de werking van het gewenste besturingsmodel en deels over de manier waarop bestuurders dit invullen (de competenties van individuele bestuurders).
- **Vergaderdiscipline verbeteren:**
Om de onderlinge samenwerking verder te verbeteren is het niet alleen van belang duidelijke afspraken over het besturingsmodel te maken, maar ook over praktische zaken zoals de wijze van aanleveren van stukken vanuit de portefeuilles.

Samenstelling bestuur en nevenfuncties

Hayke Veldman (voorzitter)

Eigenaar Bureau Veldman
Lid Adviescollege Toetsing Regeldruk
Voorzitter Rekenkamer Tilburg
Lid Raad van Advies Missie Tumor Onbekend (onbezoldigd)
Bestuurlijk aanjager Green Deal Duurzame Zorg
Lid Commissie Richtlijnen en Bestedingsplan Sport NOC*NSF (onbezoldigd)

Joëlle Staps (vicevoorzitter)

Lid RvT Mulier Instituut
Lid RvT Sport Data Valley
Lid Raad van Advies CIO Nederland
Managing Director Sportworx

Ronald van Ombergen (bestuurslid)

Bestuurslid en penningmeester Vereniging Sport en Gemeenten
Directeur Sportbedrijf Rotterdam
Bestuurslid Nationale Raad Zwemveiligheid

Henk Delwel (bestuurslid)

Hoofdtrainer schoonspringen vereniging DSZ
Voorzitter vereniging DSZ
Official schoonspringen

Jeroen de Leeuw (penningmeester)

Voorzitter RvC Brabant Wonen
Lid RvC en voorzitter renumerationcommissie Kleurrijk Wonen
Lid Raad van Advies Bachelor Financial Services management NCOI/Salto
Lid Raad van Toezicht Wij 3.0 (vanaf 1-10-2022)
Lid Raad van Toezicht KNMV (vanaf 11-12-2022)
Lid Raad van Toezicht Zorggroep Almere (vanaf 1-1-2024)
Lid (penningmeester) Bondsbestuur KNZB
Lid Ledenraad Rabobank De Kempen (tot 31-12-2023)
Lid Financiële Commissie NOC*NSF
Lid selectiecommissie NOC*NSF
Adviseur Governance by Meaning
Chauffeur Buurtbus, Bravo, Zuidoost-Brabant

Mathilde Vink (bestuurslid)

Geen

Commissie van Beroep

De Commissie van Beroep heeft in het verslagjaar 27 beroepszaken behandeld. In tien van die zaken werd de uitspraak van de Tuchtcommissie door de Commissie bevestigd. Vijf keer werd er door de Commissie een lichtere straf opgelegd en tien keer een zwaardere. Verder behandelde de Commissie één administratief geschil en één herzieningsverzoek dat werd afgewezen.

De Commissie mocht Dennis Schwartz als nieuw lid verwelkomen.

Voorzitter	Dhr. mr. J.R. Berculo
Vice-voorz/lid	Dhr. mr. F.W. Drost
Secretaris	Dhr. mr. R.W. Brouwer
Lid	Mevr. mr. J. Anema
Lid	Dhr. mr. R.A.E. van Noort
Lid	Mevr. mr. F.L. van der Ham
Lid	Dhr. Mr. D. Schwartz

Adviesraad Reglementzaken

De samenstelling van de Adviesraad Reglementzaken is in 2023 gewijzigd. Hans Kroes is in 2023 gestopt. Afgelopen jaar werd contact gehouden over ontwikkelingen en wijzigingen op het gebied van reglementzaken. De Adviesraad heeft gedurende het hele jaar adviezen verstrekt aan het bondsbestuur en Management Team met betrekking tot huidige reglementen en voorgestelde wijzigingen in de (sport-) reglementen van de KNZB. De samenwerking is ook het afgelopen jaar weer op prettige wijze verlopen.

Voorzitter	Robert Maasdijk
Lid	Frank Drost

Tuchtcommissie

In 2023 zijn 6 nieuwe leden toegetreden tot de Tuchtcommissie waarmee de Tuchtcommissie in totaal 21 commissieleden kent. Hiermee kan de Tuchtcommissie de professionele kwaliteit waarborgen.

Er zijn in 2023 meer zaken door de Tuchtcommissie behandeld dan in 2022. Het verschil laat zich verklaren doordat seizoen 2021/2022 deels nog een coronaseizoen was.

Verder zijn er meer zaken met een grotere impact voor beklagden. De cijfers laten daarnaast zien dat nog steeds veel schikkingen worden aanvaard. Ook is het aantal hoger beroepszaken ten opzichte van 2022 toegenomen. Van deze mogelijkheid wordt zowel door de Aanklagers als door beklagden gebruik gemaakt.

Binnen de tuchtketen worden de overleggen over de tuchtrechtspraak tussen de Tuchtcommissie, de Commissie van Beroep en de Aanklagers voortgezet. Het doel blijft het tuchtproces rechtvaardig, toegankelijk en transparant te houden. Daarbij speelt de Tuchtcommissie steeds in op de maatschappelijke ontwikkelingen.

Voorzitter	Sandra Willems-Ruesink
Vice-voorzitter	Jan Spanjaard
Vice-voorzitter	Jan van Zeijts
Secretaris	Christa Verploeg

Totaal aantal tuchtzaken

781

Schikking geaccepteerd
520

Verweer bij Tuchtcommissie
191

Verweer bij Tuchtrechter
70

Hoger beroep bij Commissie van Beroep
29

Adviesraad Medische Zaken en Dopingpreventie

Activiteiten adviescommissie

De Adviesraad Medische Zaken en Doping Preventie heeft in 2023 behalve online ook weer live vergaderd, tot ieders genoegen. Voorts werd gecommuniceerd via e-mail en telefoon, met name ook in de aanloop naar het KNZB medisch/paramedisch seminar in december.

Vertegenwoordigende functies

De heer C.R. van den Hoogenband is in 2023 voor een periode van twee jaar herbenoemd tot voorzitter van de Sports Medicine Committee van World Aquatics. De heer W. Zimmermann is lid van de Technical Medical Committee van European Aquatics. De heer Hoepelman is lid van de technische waterpolocommissie en voorzitter van de taskforce covid van wereldzwembond World Aquatics (voorheen FINA).

(Para)medische begeleiding van de nationale ploegen bij internationale evenementen en tijdens trainingsstages in 2023

Aan internationale evenementen geen gebrek in 2023. Het programma was extra goed gevuld doordat een aantal door Corona uitgestelde toernooien, in 2023 en begin 2024 zijn ingehaald. En zo kon het gebeuren dat er binnen zeven maanden tweemaal een WK gehouden is. En dat in het jaar voorafgaand aan de OS.

Een greep uit de toernooien van de diverse zwemsporttakken in 2023, waar paramedische en vaak ook medische begeleiding bij aanwezig was: WK zwemmen in Fukuoka en de WK para-zwemmen in Manchester. De EK-kortebaanzwemmen in Roemenië en het EK-kwalificatie toernooi waterpolo mannen in Amersfoort. Er was ook een World League waterpolotoernooi voor vrouwen in Rotterdam.

(Para)medische begeleiding van de nationale ploegen in de thuissituatie heeft zich snel kunnen normaliseren.

Antidopingbeleid

Naast de gebruikelijke dopingcontroles, is voorlichting van sporters en begeleiders een belangrijk preventiemiddel, dat gericht is op bewustwording en gedragsverandering. Vanuit de medische adviescommissie wordt een aanzet gegeven tot intensivering van voorlichting.

Dispensaties, beantwoording vragen van leden en voorlichting.

Er is een continue stroom dispensatieverzoeken voor hulpmiddelen zoals sportbrillen en braces. Deze worden over het algemeen afgehandeld door de bondsarts. Normaal gesproken komen er nogal wat vragen voor medisch advies binnen op (para) medisch gebied. Deze worden besproken tijdens de vergadering van de medische adviescommissie en vervolgens beantwoord onder redactie van de bondsarts.

Bijscholing, medisch symposium KNZB

Net als in 2022 heeft de KNZB een medisch/paramedisch seminar kunnen aanbieden aan alle medisch en paramedische begeleiders van de KNZB. Direct aansluitend op het seminar was er de mogelijkheid de finales van de Rotterdam Qualification Meet bij te wonen.

Gezien de goede opkomst en de positieve evaluaties zal het symposium na 2022 en 2023 zeker zijn vervolg krijgen in 2024, hopelijk weer in Rotterdam, waar het zeer goed toeven is.

Voorzitter	Dr. C.R. van den Hoogenband
Lid	Dhr. A. Brouwer
Lid	Mevr. C. van Bentum
Lid	Prof. Dr. I.M. Hoepelman
Bondsarts	Dhr. R.A. de Groot

Partners & sponsoren

Het is een mooi jaar geweest met waardevolle partnerships. Die hebben zowel financieel als maatschappelijk veel waarde voor de zwemsport. We danken hen voor de steun en loyaliteit van onze partners en sponsoren aan de sport.

Financiën

Het jaar 2023 was er een zonder impact van Corona. De sportieve activiteiten en verenigingsleven waren in 2023 in volle gang. De economische situatie in Nederland werd gekenmerkt door hogere inflatie dan gemiddeld in de afgelopen jaren, veroorzaakt door hogere loonkosten en energieprijzen. Dit heeft impact op de KNZB maar vooral ook bij de leden, de 400 verenigingen die aangesloten zijn bij de KNZB, omdat zich dit vertaalt naar hoge badhuurprijzen. Om de zwemsport betaalbaar te houden heeft het bestuur het afgelopen jaar in nauwe samenwerking met een aantal andere bonden en sportkoepel NOC*NSF bij de overheid aangedrongen op stabilisatie van de energieprijzen en waar mogelijk, verlaging. Leveranciers van de KNZB zagen zich genoodzaakt hun tarieven naar boven bij te stellen. Veel toegekende subsidiestromen stijgen niet navenant mee met de reële prijsontwikkeling.

Dit vormt een hoger dan gemiddeld risico omdat de stijging van de lasten bij de KNZB slechts in beperkte mate opgevangen kan worden door aanvullende verhoging van de contributie afdrachten van de leden aan de bond, immers de verenigingen worden ook al met hogere lasten (badhuurprijzen) geconfronteerd. Tijdens de najaars ALV was dit een belangrijk punt van discussie.

Het perspectief is onverminderd goed. De zwemsport in Nederland is springlevend en kent een zeer grote actieve groep, gebonden en ongebonden. De KNZB wil de verenigingen blijvend en actief ondersteunen met opleidingen, toolkits, sportvisies en beleid maar ziet zich beperkt door beschikbare budgetten hiervoor. Het gevaar bestaat dat de doorontwikkeling stagneert. Door actief in te zetten op verdere verbinding met de ongebonden zwemmer hoopt de KNZB de verenigingen te versterken en financieel bestendiger te maken.

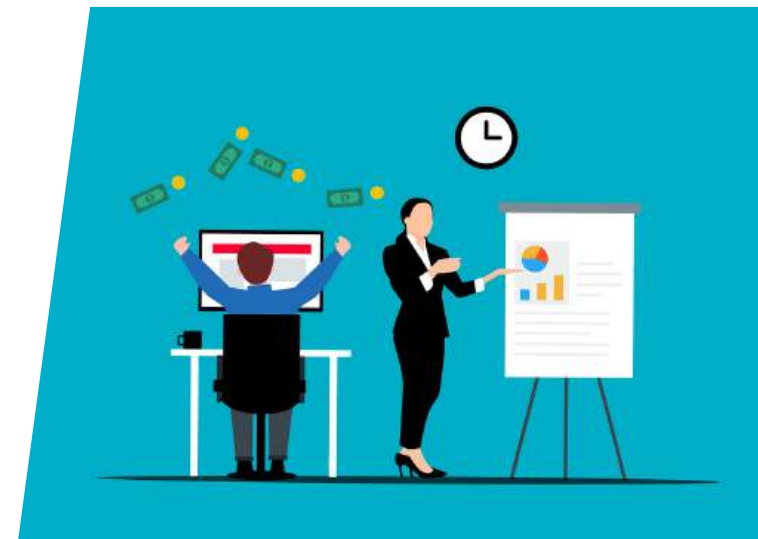
Toelichting cijfers

Over 2023 realiseerde de KNZB enkelvoudig een negatief operationeel saldo van baten & lasten van €53.000,- bij een negatief operationeel resultaat van € 51.341 bij een negatief begroot saldo van ca € 331.960,-.

Bij de stichting die het zwembad in Zeist exploiteert (SWTZ), is een negatief resultaat voor bestemming van € 29.025,- gerealiseerd.

Geconsolideerd betekent dit een negatief gerealiseerd operationeel resultaat voor bestemming van € 80.368,- bij een negatief begroot resultaat van € 311.960,-.

Met deze resultaten daalt het geconsolideerde eigen vermogen licht naar € 1.914.965,- ten opzichte van 2022. Met een solvabiliteit van bijna 38% en een liquiditeitsratio van 1,5 per ultimo 2023 is de KNZB als gezond te kwalificeren.

KNZB JAARVERSLAG

Een terugblik op 2023

Colofon

Beeld

BSR Agency
11aFotografie
DT Fotografie
Kees-Jan van Overbeeke
Wim Hollemans
Ted Walker
Biesboschzwemmers
Diverse verenigingen

Tekst

KNZB communicatie
KNZB vrijwilligers
KNZB bondsbureau

Ontwerp

Communicatie KNZB

Cijfers & analyses

KNZB vrijwilligers
KNZB bondsbureau
NOC*NSF

